

59^e jaargang nr. 1

januari

Stawel op

In dit Orgaan:

- Een veelbewogen begin van 2025
- Van Oale Groend naar Woeste Groend
- Bloemrijke akkerranden goed voor Buur en Natuur
- Kennissessie subsidieregelingen gebiedsontwikkeling

Fraukje Roeleveld 06-28439956

Gerrit Meutstege 06-51372588

Voor info over de erfcoaches:

www.erfcoachoverijssel.nl

EEN VEELBEWOGEN BEGIN VAN 2025

Het nieuwe jaar is begonnen, en er staan twee onderwerpen in de schijnwerpers: de aanwezigheid van de wolf in onze regio en de voortdurende waakzaamheid rondom mond- en klauwzeer (MKZ).

De wolf: landelijke aanpak én lokale zorgen

De aanwezigheid van de wolf blijft een gevoelig en actueel onderwerp, zowel landelijk als lokaal. Staatssecretaris Jean Rummenie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) stuurde op 17 december de hoofdlijnen van de Landelijke Aanpak Wolven naar de Tweede Kamer. Dit plan, ontwikkeld in samenwerking met provincies, richt zich op het ondersteunen van veehouders via een Landelijk Team Veebescherming en het informeren van het publiek via een nieuw Landelijk Informatiepunt Wolf (LIW).

Ondertussen speelt de wolf ook een rol op Europees niveau. Omdat de wolf een beschermde diersoort is, is het momenteel niet toegestaan om wolven te verjagen of af te schieten, zelfs niet als ze landbouwdieren aanvallen of dicht bij woningen en boerderijen komen. Eind vorig jaar hebben de Europese lidstaten echter besloten om de beschermingsstatus van de wolf te verlagen van "strikt beschermd" naar "beschermd". Dit biedt lidstaten meer mogelijkheden om wolven te verjagen of in bepaalde gevallen af te schieten. Deze nieuwe status wordt naar verwachting binnen enkele maanden bekrachtigd.

Lokale zorgen in Enschede

De impact van de wolf wordt ook in onze regio gevoeld. Afgelopen week haalde schaapherder Michel Govers zijn kudde weg uit Hof Espelo, een geliefd wandelgebied in Enschede, na een dodelijke aanval op zijn schapen. Begin januari trof hij twee van zijn dieren zwaar toegetakeld aan; één was al overleden, het andere bezweek later aan zijn verwondingen. DNA-onderzoek moet definitief bevestigen dat een wolf verantwoordelijk is.

Volgens Govers is Hof Espelo door zijn beschutte ligging een kwetsbare plek. Hij waarschuwt dat de wolf niet alleen risico's meebrengt voor vee, maar ook een potentiële confrontatie met wandelaars, hardlopers of hondenbezitters. Hoewel BIJ12 benadrukt dat wolven over het algemeen schuw zijn en mensen mijden, zijn de zorgen van de herder begrijpelijk. Zijn kudde is inmiddels verhuisd naar een veiliger locatie in Hengelo.

MKZ: alertheid blijft geboden

De recente uitbraken van mond- en klauwzeer (MKZ) bij een waterbuffelhouderij in Duitsland herinneren ons eraan hoe belangrijk preventie is. MKZ is een erg besmettelijke dierziekte die vooral evenhoevigen, zoals rundvee, schapen, varkens en geiten treft. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen voor besmettingen in Nederland. Maar de laatste uitbraak in 2001 was zwaar voor de Nederlandse boeren. Daarom vraagt gemeente Enschede iedereen om voorzichtig te zijn. Houd de situatie scherp in de gaten. Bezoekt u een boerderij in de buurt? Vraag dan eerst of uw bezoek welkom is.

Samen werken aan een leefbare toekomst

Bij Stawel blijven we de ontwikkelingen in de landbouw volgen. We zetten ons in voor een praktische en werkbare aanpak die recht doet aan zowel de natuur als de belangen van onze inwoners en veehouders.

VAN OALE GROOND NOAR WOESTE GROOND

Alle leu dee dizzen Twentsen column (of dit Twentse stukske) leest weans ik alle goods vuur et nije joar en vuraal ok gezondheid, dat is van 't allergrötste belang. Meestieds he'w met mekaa wa honderden weansen. Wiej wilt nog zovöl dinge doon en nog zovöl dinge hebben, ma a'w zeek bunt blif der mar énen weans oaver en dat is rap wier better wörden.

En wat harren wiej vemorn ne mooie witte weerld too wie opstunnen, dat har van mij nog wa efkes liggen können blieven, al was 't ok allenig um 'n paar foto's te maken. Efkes wat aans noe 'n kerstboom en alle versierselen wier in de deuzen bunt pakt tot token joar. Dan möj eerst wier wennen an zunnne kale doonkere kamer zonder al dee mooie lechtkes.

Kiekt ieleu ok almoal noar dee nije serie 'Woeste Groond' van Johan Nijenhuis op de tillevisie? Zun twintig joar leden keken wiej almoal noar 'Jonge Leu en Oale Groond', spöllen zich ok of op 't Plattelaand en wat is der nen hoop veraanderd in dee joaren. Toen ha'j nog vrouwleu met 'n gat in de haande en dachen wiej "foi, foi, doo toch es heanig an". Noe tref iej gemene vrouwleu an dee zo jeloers bunt dat ze rotzooi op 'n andern zienen appeltaarten streuit. En dat bälke op et golfveald was ok good raak, wat ne hapscheare, eagen scheuld, noe har ze bienoa ne ekstra handicap derbiej. En den keerl mar paaien met 't means. Ok iets van dizze tied um zaken te doon op 't golfveald, et möt almoal luk better lieken. Al dat gekuier achter oet 'n haals hoof ok nich, stöadig meer jongeleu veendt Twents gaaf. Der wördt trouwens an alle kaanten ok heel wat of smoed, vuur 't weark, in 't weark en noa 't weark, wat 'n

verschil met Jonge Leu, wee'j dat nog? Toen lag Mans met'n verrekieker op 'n boek in 't grös achter de heg um nen gleemp van ne jonge vrouw op te vangen.

Toch heel knap hoo Nijenhuis alns oet de kaste hef haald um oons de veraanderingen in et plattelaand te loaten zeen. De stikstofproblematiek kump an bod, stoppen met boerken en wel gun iej dan oene grond, goa'j vuur 't grote geald of hool iej et noaberschap in ere? En wat geet de ex-vrouw van Dinant oeteandelijk doon? Dat kan 'm ok wa op 'n emmer vrezende erfopvolging hef heel wat um de hakken, Bats mag dan wal 67 jaar wean wörden, hee veult zich nog lang nich oald en wil in zien herte nog lang nich stoppen en nog baas blieden.

Snoek veult zich echt 'n jongen boer, al is hee dan nog voalgens zien oom 'nog nich dreug achter de oorn'. Hee steet in ieder geval nich van wieten te kieken en pakt an as 't möt en ok as 't nich möt. En wiej goat et metmaken hoo of et wieter geet op De Weuste en hoo et met de bouw van dee luxe vekaansiehuuskes oflop.

Beste regisseur en spöllers van Woeste Groond, daankensweerd en mooi da'j Twente wier 'n moal op de kaart hebt zat!

Leida van 'n Danngoarn

BLOEMRIJKE AKKERRANDEN GOED VOOR BUUR EN NATUUR

Bloemrijke akkerranden zijn niet alleen een lust voor het oog; ze spelen ook een belangrijke rol in het ecosysteem. Ze bieden voedsel voor vogels, zoogdieren en insecten, én dienen als broed- en schuilplek voor allerlei dieren. Daarnaast maken deze randen het voor dieren gemakkelijker om zich tussen verschillende leefgebieden te verplaatsen. Dit bevordert de biodiversiteit, wat bijvoorbeeld helpt bij de natuurlijke bestrijding van plagen zoals de eikenprocessierups.

Boeren en particuliere grondeigenaren kunnen deelnemen aan dit project. Deelnemers stellen een strook grond beschikbaar voor het inzaaien van een eenjarig akkerrandenmengsel. Het inzaaien en het zaad worden verzorgd vanuit het project. De deelnemers moeten zelf zorgen dat de strook zaaiklaar ligt. De randen zijn 3 of 6 meter breed. Voor boeren geldt dat zij een tegemoetkoming kunnen krijgen om de misgelopen opbrengst van landbouwgewassen te vergoeden.

Vorig jaar hebben 26 grondeigenaren uit Enschede deelgenomen en samen 24 kilometer bloemrijke akkerranden met een breedte van 3 meter aangelegd. De bruisende akkerranden zorgden voor veel positieve reacties van buurtbewoners. Ben je grondeigenaar in de gemeente Enschede en wil je dit jaar gebruik maken van deze inzaaifaciliteiten? Schrijf je dan vóór 1 april in via [het inschrijfformulier Landschapsfonds Enschede!](#)

Meer info? www.landschapsfondsenschede.nl of mail info@landschapsfondsenschede.nl

KENNISSESSIE SUBSIDIEREGELINGEN GEBIEDSONTWIKKELING

Dit jaar gaan er verschillende subsidieregelingen open vanuit het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. De provincie Overijssel organiseert daarom een online kennissessie: Ontdek Subsiemogelijkheden voor Landbouw en Gebiedsontwikkeling.

Tijdens de digitale kennissessie op donderdag 23 januari worden de volgende subsiemogelijkheden toelicht:

- Landschapselementen, Natuur
- Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn
- Samenwerking Integrale Gebiedsontwikkeling (voorbereiding en uitvoering)
- Samenwerking aan innovatie
- Kennisverspreiding en demonstratiebedrijven

De sessie vindt plaats van 12.00 uur tot 13.00 uur en biedt waardevolle informatie voor iedereen die betrokken is bij landbouw en gebiedsontwikkeling zoals landbouwers, samenwerkingsverbanden, kennisaanbieders en andere gebiedspartners.

Wilt u deelnemen? Meld u aan door een e-mail te sturen naar expertisecentrumeuropa@overijssel.nl.

Meer informatie over subsidieregelingen landbouw: kijk op www.toekomstvooronsplatteland.nl

KALENDER

-